

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: 13Saz/6/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0724100460
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Stankociová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2024:0724100460.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Michaelou Stankociovou, v právnej veci žalobcu: A. B., narodený X. XXXX XXXX, štátna príslušnosť: Marocké kráľovstvo, bez dokladu totožnosti, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpeného Centrom právnej pomoci, Kancelária Komárno, so sídlom Dunajské nábrežie 14, Komárno, IČO: 30 798 841, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Mobilná jednotka PZ Bratislava, so sídlom Regrútska 4, Bratislava, o správnej žalobe vo veci prepustenia zo zaistenia vykonaného na základe rozhodnutia žalovaného č. C./XXXX-XX zo dňa 29. januára 2024, takto

rozhodol:

- Správny súd v Bratislave žalobu zamietla.
- Účastníkom konania sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Priebeh administratívneho konania a zhrnutie rozhodnutí o zaistení

1. Rozhodnutím z 3. novembra 2023 č. C./XXXX-XX (ďalej len „rozhodnutie o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov“) žalovaný zaistil žalobcu podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) ako žiadateľa o udelenie azylu na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 3. februára 2024 a ponechal ho naďalej umiestneného v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej len „ÚPZpC“). Žalobca bol totiž prvotne zaistený a umiestnený do ÚPZpC ešte dňa 15. júla 2023 rozhodnutím č. C./XXXX-XX (ďalej len „rozhodnutie o zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov“) na účel výkonu administratívneho vyhostenia podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 15. septembra 2023, pričom dňa 14. septembra 2023 mu žalovaný rozhodnutím č. C./XXXX-XX (ďalej len „rozhodnutie o predĺžení zaistenia podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov“) predĺžil zaistenie postupom podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov najviac do 15. januára 2024.

2. Žalovaný vyššie uvedené rozhodnutia o zaistení založil na zisteniach, podľa ktorých bol žalobca dňa 14. júla 2023 kontrolovaný hliadkou Obvodného oddelenia Policajného zboru Bratislava Rusovce a keďže nemal pri sebe doklad totožnosti, v dôsledku čoho svoju totožnosť nevedel hodnoverne preukázať, bol predvedený pred žalovaného k ďalším úkonom. V informačných systémoch Policajného zboru Slovenskej republiky bolo zistené, že žalobca nedisponuje žiadnym oprávnením k zdržiavaniu sa na území Slovenskej republiky, resp. schengenského priestoru, v nadväznosti na čo žalovaný dňa 15. júla 2023 vydal rozhodnutie o administratívnom vyhostení žalobcu č. C./XXXX-XX z územia Slovenskej republiky do Marockého kráľovstva, za súčasného uloženia zákazu vstupu na územie všetkých členských štátov na obdobie 3 rokov. Keďže sa žalobca vzdal práva na odvolanie, rozhodnutie o administratívnom vyhostení nadobudlo právoplatnosť dňa 15. júla 2023. V bezprostrednej nadväznosti bol žalobca zaistený rozhodnutím o zaistení podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov

a umiestnený v ÚPZpC, pričom jeho zaistenie bolo následne predĺžené rozhodnutím o predĺžení zaistenia najviac do 15. januára 2024. Dňa 31. októbra 2023 bolo žalovanému doručené stanovisko z ÚPZpC obsahom ktorého bolo oznámenie, že žalobca dňa 31. októbra 2023, t. j. počas trvania jeho zaistenia na účel podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

3. Žalovaný dospel k záveru, že žalobca podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmariť výkon jeho administratívneho vyhostenia a to aj s ohľadom na okamih podania žiadosti, keďže existoval reálny predpoklad realizácie administratívneho vyhostenia. Žalovaný vychádzal z vyjadrení žalobcu, ktorý do zápisnice o podaní vyjadrenia dňa 15. júla 2023 uviedol, že nechce požiadať o udelenie azylu a že z domovskej krajiny odišiel kvôli ekonomickej situácii, pretože chce zarobiť viac peňazí a mať sa lepšie. Následne uviedol, že v prípade prepustenia by pokračoval ďalej v ceste do Nemecka, kde si chce nájsť prácu. Žalovaný zvážil aj možnosť uloženia alternatív k zaisteniu, avšak s negatívnym výsledkom, práve z dôvodu správania sa žalobcu, ktoré považoval za účelové.

4. Dňa 29. januára 2024 vydal žalovaný rozhodnutie č. C./XXXX-XX (ďalej len „rozhodnutie o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov“) o predĺžení zaistenia realizovaného na základe rozhodnutia o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov so stanovením dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 3. mája 2024. Žalovaný nad rámec už skôr uvedených skutkových okolností uviedol, že lehota zaistenia žalobcu mala uplynúť dňa 3. februára 2024, avšak Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „migračný úrad“) nerozhodol o žiadosti žalobcu o udelenie azylu.

5. Žalovaný pred vydaním rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov vyslúchol žalobcu a poskytol mu možnosť vyjadriť sa ku konaniu podľa ustanovenia § 120 ods. 7 citovaného zákona, pričom žalobca uviedol len toľko, že už všetko vypovedal pri predošlom výsluchu. V rámci predošlého výsluchu sa žalobca vyjadril, že o azyl nechcel požiadať a z Marockého kráľovstva odišiel kvôli zlej ekonomickej situácii.

6. Žalovaný preto opätovne, podobne ako v prípade rozhodnutia o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, konštatoval, že existuje dôvodné podozrenie, že žalobca podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmariť jeho administratívne vyhostenie.

7. Vo vzťahu k lehote, o ktorú sa zaistenie predlžuje, žalovaný uviedol, že z informačného systému D. bolo zistené, že o žiadosti žalobcu o udelenie azylu nebolo rozhodnuté. Žalovaný kontaktoval pracovníka migračného úradu a zistil, že o žiadosti o udelenie azylu nebolo rozhodnuté z dôvodu potreby vykonania doplňujúceho pohovoru.

II. Správna žaloba

8. Žalobca podal dňa 13. novembra 2023 správnu žalobu podľa § 221 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), domáhajúc sa jeho bezodkladného prepustenia zo zaistenia. Žalobca s rozhodnutím o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov nesúhlasil z dôvodu, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav, rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a je nepreskúmateľné pre jeho nedostatočné odôvodnenie.

9. Žalobca namietal, že žalovaný svoje podozrenie, že podal žiadosť o azyl so zámerom zmariť jeho administratívneho vyhostenie riadne nezodôvodnil. Žalobca chce zostať na území Slovenska a z jeho konania nevyplýva, že by po premiestnení do záchytného tábora v Humennom ušiel alebo sa skrýval. Tvrdenie žalovaného o existencii úteku je vágne a ničím nepodložené. Žalovaný bol v rozhodnutí o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov povinný osvedčiť, že nebolo možné uplatniť iné, menej závažné prostriedky než zaistenie, že žalobca podal žiadosť o azyl výlučne účelovo a že naďalej existuje reálna možnosť následného vyhostenia žalobcu z územia Slovenskej republiky. Predmetné rozhodnutie pritom uvedené atribúty nespĺňa.

10. Vo vzťahu k účelovosti podania žiadosti o azyl poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. novembra 2014 sp. zn. 10SŽa/38/2014 v ktorom konštatoval, že podanie žiadosti o azyl až po umiestnení v zariadení pre cudzincov samo o sebe neodôvodňuje záver, že u žalobcu existuje riziko úteku. S ohľadom na uvedené hodnotí žalobca záver žalovaného za predčasný. Žalobca pritom podal žiadosť o azyl akonáhle to bolo možné. Z odôvodnenia rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov je pritom zrejmé, že žalovaný sa vôbec nezaoberal konkrétnymi dôvodmi žalobcovej žiadosti o azyl a tieto nedal do konfrontácie so všeobecne dostupnými informáciami o krajine pôvodu.

11. Záverom žalobca namietal, že v odôvodnení rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov chýba náležité a individuálne ozrejenie určenej dĺžky doby zaistenia v dôsledku čoho je rozhodnutie nepreskúmateľné. V zmysle § 88a ods. 2 zákona o pobyte

cudzincov môže byť žiadateľ o udelenie azylu zaistený na nevyhnutne potrebný čas, najviac na 6 mesiacov.

III. Vyjadrenie žalovaného

12. Ku žalobe sa vyjadril žalovaný, ktorý po zrekapitulovaní celého administratívneho konania, ktoré predchádzalo podaniu správnej žaloby, uviedol, že námietky žalobcu považuje za nedôvodné a účel zaistenia žalobcu naďalej trvá.

13. Žalovaný v prvom rade poukázal na výpoveď žalobcu, v ktorej uviedol, že z domovskej krajiny odišiel z ekonomických dôvodov resp. z dôvodu nízkeho príjmu a nechce sa tam vrátiť. Ďalej uviedol, že mu v domovskej krajine nehrozí trest smrti resp. neľudské zaobchádzanie. Jeho cieľovou krajinou je Francúzsko. Žalobcovi bola daná možnosť požiadať o azyl na území Slovenskej republiky, čo však odmietol. O azyl požiadal až dňa 31. októbra 2023 v ÚPZpC. Odmietol preto tvrdenie žalobcu, že skutkový stav veci nedostatočne zistil a rozhodnutie o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov nedostatočne odôvodnil.

14. Pred vydaním rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov žalovaný skúmal možnosť uloženia miernejších opatrení, avšak pre zistenie, že žalobca nemá zabezpečené žiadne ubytovanie na území Slovenskej republiky ani finančné prostriedky, mal žalovaný za nespochybniteľné, že podmienky neboli splnené. V tejto súvislosti žalovaný dodal, že v prípade žalobcu existuje riziko úteku v prípade jeho prepustenia do špecializovaného ubytovacieho centra v zariadení pre žiadateľov o azyl.

15. K námietke žalobcu, že žalovaný založil záver o účelovosti podanej žiadosti o udelenie azylu iba na jej neskoršom podaní uviedol, že žalobcovi bola niekoľkokrát poskytnutá možnosť o azyl požiadať, pričom ju nevyužil pred jeho zaistením ani následne počas jeho zaistenia. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca nemal záujem o azyl alebo o inú formu medzinárodnej ochrany požiadať, či už na území Slovenskej republiky alebo v prvej bezpečnej krajine (t. j. v Grécku). Svoje rozhodnutie učinil až následne dňa 31. októbra 2023, keď začalo byť zrejmé, že existuje vysoká pravdepodobnosť úspešnej realizácie jeho administratívneho vyhostenia. Takýto krok žalobcu podľa vyjadrenia žalovaného javí vysokú mieru podozrenia z účelovosti žiadosti o azyl.

16. Žalovaný ďalej konštatoval, že žalobca v zápisniciach spísaných pred každým jeho zaistením resp. predĺžením zaistenia neuviedol také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné predpokladať vysokú pravdepodobnosť udelenia azylu, pretože jediným dôvodom opustenia domovskej krajiny boli tie ekonomické. Ani v súvislosti s bezpečnostnými rizikami, ktoré by mu mohli hroziť v prípade jeho návratu v domovskej krajine uviedol, že mu akékoľvek hrozia. Žalobca teda neuviedol také dôvody, ktoré by odôvodňovali vysokú pravdepodobnosť udelenia azylu alebo by bránili jeho administratívne vyhosteniu.

17. K trvaniu účelu zaistenia žalovaný dodal, že dňa 28. februára 2024 telefonicky kontaktoval pracovníka ÚPZpC, ktorý mu dal na vedomie, že zastupiteľský úrad Marockého kráľovstva aktívne spolupracuje s pracovníkmi ÚPZpC vo veci vydávania náhradných cestovných dokladov pre jeho občanov.

18. Vo vzťahu k určeniu dĺžky zaistenia bolo rozhodujúcim zistenie (na základe telefonického dopytu dňa 28. februára 2024 na migračný úrad), že nebolo možné doposiaľ rozhodnúť o žiadosti žalobcu o udelenie azylu pre potrebu vykonania doplňujúceho pohovoru. Až následne bude vec posúdená a bude vydané rozhodnutie.

19. Napriek skutočnosti, že žalovanému nebolo do dňa poskytnutia vyjadrenia doručené rozhodnutie o žiadosti žalobcu o udelenie azylu, dňa 16. marca 2024 overil stav vybavovania žiadosti v informačnom systéme IS MIGRA v časti „Konanie Migračného úradu“ so zistením, že dňa 14. marca 2024 boli zaevidované úkony súvisiace s neudelením azylu podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov a neposkytnutím doplnkovej ochrany z čoho je zrejmé, že migračný úrad o žiadosti žalobcu už rozhodol.

20. Vo vzťahu k námietkam žalobcu žalovaný uzavrel, že sú len vágnymi tvrdeniami bez potrebného individuálneho zdôvodnenia. Účelnosť a efektívnosť žalobcovho zaistenia teda naďalej trvá. V dôsledku rozhodnutia migračného úradu však žalovaný pristúpi v krátkej dobe ku prezaisteniu žalobcu na pôvodný účel podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov a bude pokračovať v úkonoch smerujúcich k realizácii jeho administratívneho vyhostenia.

IV. Skutkové a právne závery správneho súdu

21. Správny súd v Bratislave ako súd vecne, miestne a kauzálny príslušný [§ 10, § 13 ods. 3, § 17 písm. a) SSP] v konaní o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia podľa § 221 ods. 2 SSP, posudzujúc správnu žalobu neformálne a neviazaný jej žalobnými bodmi (§ 206 ods. 3 SSP) preskúmal zákonnosť trvania zaistenia žalobcu realizovaného na podklade rozhodnutia o zaistení

podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, oboznámil sa s obsahom súdneho spisu a administratívneho spisu žalovaného, a podľa stavu veci v čase vyhlásenia rozhodnutia správneho súdu podľa § 206 ods. 4 SSP dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť. O žalobe rozhodol podľa § 228 SSP na pojednávaní uskutočnenom dňa 30. novembra 2023.

Podľa § 221 ods. 2 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

Podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny zaisteného podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) a ktorý podal žiadosť o udelenie azylu, ak existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmariť jeho administratívne vyhostenie,

Podľa § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov, žiadateľ o udelenie azylu môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody podľa odseku 1. Celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa odseku 1 písm. a), b), c) alebo písm. e) nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa odseku 1 písm. d) nesmie presiahnuť čas zaistenia podľa § 88 ods. 4.

Podľa § 88a ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, na konanie o zaistení žiadateľa o udelenie azylu sa primerane vzťahujú ustanovenia § 88 ods. 4, 5, 7, 8 a 12.

Podľa § 88a ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, ustanovenia § 89 až 100 sa primerane vzťahujú aj na žiadateľa o udelenie azylu.

Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení. Podľa § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

a) hlásenia pobytu alebo

b) zložiť peňažnú záruku.

Podľa § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar môže uložiť povinnosť podľa odseku 1 len vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu vo výške podľa § 6; to neplatí, ak ide o žiadateľa o azyl. O uložení povinnosti podľa odseku 1 môže policajný útvar rozhodnúť aj počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny. Proti rozhodnutiu o uložení povinnosti podľa odseku 1 sa nemožno odvolať.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa § 2 písm. h) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov, žiadateľom cudzinec, ktorý na útvare Policajného zboru (ďalej len „policajný útvar“) podľa § 3 ods. 2 vyhlási, že žiada o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany na území Slovenskej republiky, alebo iná osoba, o ktorej to ustanovuje tento zákon; žiadateľom je aj cudzinec

1. počas lehoty na podanie správnej žaloby proti rozhodnutiu ministerstva vydanému v konaní o udelenie azylu okrem rozhodnutia o zastavení konania o udelenie azylu a počas konania o tejto správnej žalobe,

2. počas lehoty na podanie kasačnej sťažnosti proti rozhodnutiu správneho súdu, ktoré sa týkalo správnej žaloby proti rozhodnutiu ministerstva vydanému v konaní o udelenie azylu okrem rozhodnutia o zastavení konania o udelenie azylu a počas konania o tejto kasačnej sťažnosti.

22. Správny súd úvodom považuje za dôležité zdôrazniť, že žalobca sa správnu žalobou podanou podľa § 221 ods. 2 SSP domáha prepustenia zo zaistenia, čo znamená, že predmetom súdneho prieskumu nie je preskúmanie zákonnosti samotného rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, ktoré je podkladom jeho zaistenia, ale posúdenie, či v prípade žalobcu nastali alebo nenastali také okolnosti, pre ktoré by jeho zaistenie prestalo napĺňať stanovený účel, v dôsledku čoho by muselo byť nariadené jeho prepustenie zo zaistenia [v zmysle § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov je potrebné skúmať trvanie jeho účelu počas celej doby zaistenia].

23. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v jednom z posledných rozsudkov zo 4. augusta 2023 sp. zn. 2Sak/9/2023, ktorý bol zverejnený aj v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. 1/2024 pod č. 69/2023 konštatoval, že v konaní o žalobe o prepustenie zo zaistenia (podanej podľa § 221 ods. 2 SSP) správne súdy nepreskúmajú zákonnosť rozhodnutia o zaistení, resp. o predĺžení zaistenia, ale najmä skúmajú, či dôvody zaistenia v čase rozhodovania správneho súdu o žalobe o prepustenie zo zaistenia trvajú.

24. Ak teda žalobca mienil podať správnu žalobu podľa § 221 ods. 2 SSP, ktorej by bolo možné priznať úspech, jeho námietky sa mali zamerať na tvrdenie nezákonnosti trvania zaistenia a to z dôvodu, že neexistuje (resp. že žalovaný primárne neosvedčil existenciu) dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmarit jeho administratívne vyhostenie.

25. Žalobca sa však v žalobe obmedzil práve na argumentáciu smerujúcu voči zákonnosti rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, resp. voči rozhodnutiu zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, pričom aj tie námietky, ktoré v žalobe obsiahol, sú iba rozsiahle citácie zákonných ustanovení a judikatúry a všeobecné konštatovania o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nesprávnom právnom posúdení a jeho nevyhovujúcom odôvodnení, ktoré bez ďalšieho poskytnutia konkrétnych skutočností týkajúcich sa žalobcu a jeho žiadosti o udelenie azylu nemôžu byť relevantné.

26. Námietky smerujúce voči rozhodnutiu o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov by boli v celom rozsahu a riadne posúdené správnym súdom iba za predpokladu, že by boli obsiahnuté v správnej žalobe podanej podľa ustanovenia § 221 ods. 1 SSP. Z vlastnej činnosti správneho súdu je mu známe, že žalobca takúto správnu žalobu podal, avšak vlastnou chybou ju podal po zákonom ustanovenej lehote, v dôsledku čoho bola odmietnutá. Vlastné pochybenie žalobcu však nemožno zvrátiť tým spôsobom, že opätovne podá obsahovo tú istú žalobu, t. j. s námietkami nakoncipovanými voči zákonnosti rozhodnutia, avšak tentokrát označenú ako žaloba podaná podľa § 221 ods. 2 SSP za súčasného upravenia žalobného návrhu. Zákonodarca zámerne odlišuje typy správnych žalôb vo veci zaistenia cudzincov a hoci výsledný efekt môže byť pre žalobcu v oboch prípadoch totožný (prepustenie zo zaistenia), námietky, ktorými tak môže dosiahnuť, sa pre oba druhy žalôb podstatne líšia.

27. Hoci nebolo možné priznať žiadnej z námietok prezentovaných žalobcom v znení, ako ich naformuloval, relevanciu a posúdiť ju ako dôvodnú, správny súd si je vedomý, že správnu žalobu vo veciach zaistenia má posudzovať neformálne a nie je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, čo znamená, že môže prihliadnuť aj na iné skutkové a právne dôvody, ako na tie, ktoré boli uvedené v správnej žalobe. Neformálny prístup sa prejavuje napríklad v tom, že pri preskúmaní vecnej stránky správnej žaloby možno logicky vychádzať z toho, že žalobca s trvaním jeho zaistenia nesúhlasí, a to aj vtedy, ak by takýto záver nebol explicitne vyjadrený v žalobe, resp. by táto neobsahovala náležité odôvodnenie. Správny súd síce nie je povinný tieto dôvody vyhľadávať namiesto žalobcu, ale musí prihliadnuť na také, ktoré už vyplývajú z judikatúry. Ani na základe vlastnej činnosti však správny súd žiaden dôvod pre konštatovanie nezákonnosti resp. neexistencie trvania účelu zaistenia ku dňu rozhodovania nedetegoval.

28. Keďže v správnej žalobe absentujú akékoľvek námietky týkajúce sa nezákonnosti trvania zaistenia na účel podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, správny súd musel vychádzať iba z úvah žalovaného vyjadrených v odôvodnení rozhodnutia o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov resp. z jeho vyjadrenia ku správnej žalobe a administratívneho spisu, či tieto predstavujú dostatočné podklady pre konštatovanie naplnenia účelu zaistenia, resp. či prípadné trvanie nezákonnosti ďalšieho zaistenia žalobcu nemôže mať pôvod už v samotnom rozhodnutí o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov. Ako vyplýva z rozhodovacej praxe kasačného súdu „Skutočnosť, že žalobcom namietané dôvody nezákonnosti ďalšieho trvania jeho zaistenia majú pôvod už v rozhodnutí o zaistení, nemôže byť ani s poukazom na formálnu právoplatnosť rozhodnutia správna žaloba zamietnutá bez posúdenia namietaných dôvodov nezákonnosti trvania zaistenia. V opačnom prípade by bola správna žaloba o prepustenie zo zaistenia podľa § 221 ods. 2 SSP iba iluzórnym prostriedkom právnej ochrany proti ďalšiemu trvaniu nezákonného pozbavenia osobnej slobody. ... Pre rozhodnutie správneho súdu o správnej žalobe podľa § 221 ods. 2 SSP nie je podstatným, či sa toto zaistenie stalo neúčelným po uplynutí určitého času od vydania rozhodnutia o zaistení alebo malo byť neúčelné už od jeho počiatku, t. j. od momentu vydania rozhodnutia o zaistení, ale skutočnosť, či jeho účelnosť a efektívnosť je možné konštatovať v čase rozhodovania krajského súdu (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 8. decembra 2020, sp. zn. 10Sazk/13/2020).

29. Ako už správny súd konštatoval skôr vo svojom rozsudku z 30. novembra 2023 sp. zn. 15Saz/12/2023-26, týkajúcom sa žalobcu, ktorý už raz neúspešne žiadal správny súd o prepustenie

zo zaistenia po podaní žiadosti o udelenie azylu, predpokladom zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov je podľa názoru správneho súdu vznik špecifickej situácie, ktorá je zapríčinená podaním žiadosti o udelenie azylu cudzincom, zo správania ktorého možno dôvodne predpokladať, že ju podal iba so zámerom oddialiť alebo úplne zmariť jeho administratívne vyhostenie. Tým, že naplnenie účelu zaistenia je determinované postojom a správaním cudzinca – žiadateľa o azyl ku podanej žiadosti, je primárne na cudzincovi, aby až do momentu rozhodnutia o nej minimálne tvrdil, že uňho už od začiatku existovali alebo následne nastali také okolnosti, ktoré mali za následok, že o udelenie azylu žiada v úprimnej snahe zotrvaní na území Slovenskej republiky, pretože do krajiny, kam má byť vyhostený, sa vrátiť nemôže alebo nechce. Žalovaný v rámci konania o zaistení neposudzuje splnenie podmienok a dôvodnosť podanej žiadosti o azyl, to patrí výlučne migračnému úradu, môže posúdiť iba okolnosti a vnútorné pohnútky, ktoré viedli žalobcu ku jej podaniu a či nebola s ohľadom na jeho správanie podaná zrejme obštrukčne v záujme oddialiť alebo zmariť administratívne vyhostenie. Účel zaistenia podľa vyššie citovaného ustanovenia je teda daný v období, kedy migračný úrad posudzuje jeho žiadosť o udelenie azylu a zároveň neboli zistené skutočnosti, že by cudzinec prejavil úprimnú snahu zotrvaní na území Slovenskej republiky v dôsledku udelenia azylu. Správny súd je toho názoru, že v prípade zaistenia podľa citovaného ustanovenia sa v priebehu zaistenia neskúma aj vyhostiteľnosť cudzinca [ktorá sa mala skúmať v priebehu predošlého zaistenia podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov], pretože tá sa momentom podanej žiadosti o udelenie azylu stala až druhoradým účelom a do poľa záujmu sa (prípadne) dostane opätovne až po rozhodnutí migračného úradu o nej. Vo vzťahu k vyhosteniu cudzinca sa v čase rozhodovania o zaistení skúma iba splnenie podmienky, či je cudzinec v čase jeho prezaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov zaistený buď podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Inými slovami, zo znenia ustanovenia nevyplýva, že by sa tieto dva účely mali v prípade trvania zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov kumulovať.

30. Správny súd sa stotožňuje s námietkou žalobcu, podľa ktorého samotná skutočnosť, že požiadal o udelenie azylu až neskôr v priebehu jeho zaistenia, nie je dostatočnou indíciou, že bola podaná účelovo a nemôže mu byť v konečnom dôsledku pričítaná na ťarchu. Žalobca môže podať žiadosť kedykoľvek a realizuje tým svoje právo, ktoré nie je nijako lehotované alebo limitované a ktoré mu zákon o azyle priznáva. Túto skutočnosť je potrebné zohľadňovať v kontexte ďalších skutočností, ktoré v priebehu zaistenia žalobcu vyšli najavo, ako napríklad časový horizont blížiaceho sa zrealizovania administratívneho vyhostenia, no podkladom by mali byť predovšetkým vlastné tvrdenia žalobcu, ktoré sám prezentoval napríklad v rámci výsluchov predchádzajúcich jeho zaisteniam resp. predĺženiam zaistenia. Pokiaľ sa však žalobca odmietne vyjadriť ku novej skutočnosti, teda jeho vlastnej žiadosti o udelenie azylu, a odkáže na svoje skoršie vyjadrenia, v zmysle ktorých odišiel z krajiny pôvodu výlučne s vidinou lepšieho uplatnenia sa na trhu práce a zárobku, nemôže byť preňho prekvapivé, ak žalovaný vyhodnotí jeho konanie, t. j. podanie žiadosti, s ohľadom na uvedené, ako účelové.

31. Napokon, pravdou zostáva, že žalobca skutočne požiadal o azyl až s odstupom viacerých mesiacov, pričom mal nespočetne veľa príležitostí (po jeho zadržaní, pred vydaním rozhodnutia o administratívnom vyhostení, pred každým zaistením resp. predĺžením zaistenia alebo kedykoľvek v priebehu jeho zaistenia) oň požiadať. Jeho tvrdenie, že o azyl požiadal akonáhle to bolo možné, je zavádzajúce.

32. Z odôvodnenia rozhodnutí o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov vyplýva a o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov vyplýva, že žalovaný dospel k záveru o účelovosti žalobcovej žiadosti o udelenie azylu predovšetkým na základe jeho vlastných vyjadrení. Z administratívneho spisu totiž správny súd zistil, že žalobca dňa 31. októbra 2023 požiadal o udelenie azylu zatiaľ čo bol umiestnený v ÚPZpC na podklade rozhodnutia o predĺžení zaistenia. Túto skutočnosť ÚPZpC bezprostredne, ešte v ten istý deň, oznámil žalovanému. Žalovaný dňa 3. novembra 2023 žalobcu vypočul a umožnil mu vyjadriť sa ku jeho rozhodnutiu požiadať o azyl, predovšetkým z akého dôvodu oň požiadal a prečo o azyl nepožiadaval už dňa 15. júla 2023, kedy bol prvýkrát zadržaný políciou. Žalobca sa ku dôvodom žiadosti o azyl nechcel vyjadriť a ku zmene jeho názoru len poznamenal, že v čase zadržania o azyl požiadať nechcel. Dňa 3. novembra 2023 preto žalovaný vydal rozhodnutie o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincom. Žalobca bol následne vypočutý opätovne dňa 29. januára 2024, kde mu bola daná možnosť vyjadriť sa k dôvodom predĺženia jeho zaistenia, avšak svoje právo nevyužil a akékoľvek skutočnosti týkajúce sa jeho žiadosti o udelenie azylu pred žalovaným neprezentoval. Žalovaný preto dôvodne vychádzal z tvrdení, ktoré žalobca vypovedal bezprostredne po jeho prvotnom zaistení dňa 15. júla 2023, podľa ktorých odišiel z Marockého kráľovstva výlučne z ekonomických dôvodov pre vidinu lepšieho zárobku a že mu v jeho domovskej krajine nehrozí prenasledovanie z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodu zastávania určitých politických názorov alebo zastávania príslušnosti k určitej sociálnej

skupine, a rovnako mu nehrozí mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest smrti.

33. Hoci sú konštatovania žalovaného stručné, v zásade spoľahlivo odôvodňujú záver, že už v čase prvotného rozhodnutia o zaistení podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov bol jeho účel osvedčený a v priebehu zaistenia nebol nijako spochybnený alebo vyvrátený zo strany žalobcu. Pokiaľ žalobca namieta, že nemal v úmysle utiecť alebo sa skrývať v prípade jeho premiestnenia do záchytného tábora v Humennom, správny súd uvádza, že žalobca nebol zaistený z dôvodu existencie rizika jeho úteku, ale z dôvodu, že existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelenie azylu iba so zámerom oddialiť resp., zmať jeho administratívne vyhostenie. Žalobca totiž nemôže byť administratívne vyhostený pokým migračný úrad o jeho žiadosti nerozhodne.

34. Nad rámec uvedeného správny súd konštatuje, že z administratívneho spisu vyplývajú aj ďalšie podstatné skutočnosti, osvedčujúce účelovosť podania žiadosti o azyl. Napríklad z odpovede žalovaného zo 14. septembra 2023 je zrejmé, že žalobca bol na základe jeho vlastnej žiadosti z 3. augusta 2023 zaradený do programu E., riadeného prostredníctvom organizácie IOM. Táto medzinárodná organizácia poskytuje služby, poradenstvo a pomoc migrantom, zabezpečuje koordinované, humanitárne a nákladovo efektívne návraty štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí nemôžu alebo nechcú zostať na Slovensku a želajú si vrátiť sa dobrovoľne do krajiny pôvodu. Na základe uvedeného je zrejmé, že žalobca mal záujem dobrovoľne sa vrátiť do krajiny pôvodu a teda sám žiadne prekážky nevidel. Jeho náhly zvrät v správaní nijako nevysvetlil a aj z tohto dôvodu možno považovať jeho žiadosť o udelenie azylu za účelovú.

35. Neuniklo pozornosti správneho súdu, že žalobca ani v správnej žalobe bližšie nezrejmil svoje pohnútky požiadať o azyl na území Slovenskej republiky a ani len náznakom sa nezmienil, že má obavy z prenasledovania, mučenia, krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu smrti v domovskej krajine. Aj tieto nedostatky a rozpory tvrdení žalobcu správnomu súdu indikujú, že jeho žiadosť o udelenie azylu bola čisto účelová.

36. Nezákonnosť ďalšieho trvania zaistenia by mohla vzniknúť aj v prípade, ak by bol žalobca zaistený dlhšie, ako pripúšťajú príslušné ustanovenia zákona o pobyte cudzincov. Čo sa týka maximálnej prípustnej lehoty zaistenia cudzinca na účel podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov, ustanovenie § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov túto lehotu odvíja od premisy, že dôvody pre zaistenie cudzinca podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov trvajú a zároveň toto zaistenie neprekročilo 6 mesiacov. Keďže žalobca bol na uvedený účel prvýkrát zaistený dňa 3. novembra 2023, maximálna lehota zaistenia uplynie v jeho prípade 3. mája 2024, t. j. v deň určený žalovaným v rozhodnutí o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov. Čo sa týka trvania dôvodov zaistenia, pod tými možno rozumieť skutočnosti, ktorých vznik či existencia viedli k zaisteniu. Do určitej miery sa prelínajú s účelom zaistenia, ktorého trvanie je v zmysle § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov potrebné skúmať počas celej doby zaistenia, pretože dôvody osvedčujú naplnenie účelu zaistenia. V uvedenom prípade dôvody predstavujú pretrvávajúce vnútorné postoje žalobcu k ním podanej žiadosti o azyl, ktorú žalovaný a rovnako tak správny súd vyhodnotili ako účelovú, s cieľom oddialiť resp. vyhnúť sa jeho administratívnomu vyhosteniu. Tým je naďalej naplnený aj účel zaistenia, čo však správny súd konštatoval už vyššie.

37. Záverom a vo vzťahu k prípadnému nahradeniu zaistenia v priebehu jeho trvania niektorou z alternatív upravených v § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov správny súd poukazuje na ustanovenie § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, v zmysle ktorého o uložení povinnosti podľa odseku 1 môže policajný útvar rozhodnúť aj počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny. To však iba za predpokladu dodatočného osvedčenia podmienok pre ich uloženie, pričom žalovaný pri určovaní druhu a spôsobe uloženia alternatív zaistenia prihliada na osobu štátneho príslušníka tretej krajiny, jeho pomery a mieru ohrozenia účelu zaistenia. V zmysle § 89 ods. 3 prvej vety citovaného zákona môže policajný útvar uložiť povinnosť podľa odseku 1 len vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu vo výške podľa § 6; to neplatí, ak ide o žiadateľa o azyl. Vychádzajúc z uvedených ustanovení, žalovaný v prípade osoby žiadateľa o azyl nevyhodnocuje jeho pomery, teda či má dostatočné finančné prostriedky a zabezpečené ubytovanie, ale vyhodnocuje ostatné aspekty, teda jeho osobu (predovšetkým jeho postoje a správanie) a mieru ohrozenia účelu zaistenia. V kontexte prejednávanej veci, kedy jeho zaistenie je celé založené práve na jeho účelovom správaní v záujme zmať resp. oddialiť jeho administratívne vyhostenie, možno konštatovať, že podmienky uloženia miernejších donucovacích opatrení na strane žalobcu nie sú splnené. Ku rovnakým záverom napokon dospel aj žalovaný v rozhodnutí o predĺžení zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. c) zákona o pobyte cudzincov.

38. S ohľadom na uvedené je správny súd toho názoru, že žalovaný naplnenie účelu zaistenia riadne osvedčil logickými úvahami vychádzajúcimi z vlastných vyjadrení žalobcu, účelnosť zaistenia kontinuálne existuje a zároveň nebolo zistené, že by ku dňu rozhodovania správneho súdu odpadla. Správny súd reflektuje na skutočnosť, že dňa 14. marca 2024 migračný úrad rozhodol o žiadosti žalobcu o udelenie azylu tak, že mu azyl podľa ustanovenia § 13 ods. 1 zákona o azyle neudellil, avšak žalobca sa podľa ustanovenia § 2 písm. h) citovaného zákona považuje za žiadateľa o azyl ešte aj počas plynutia lehoty na podanie správnej žaloby. Dôvod na prepustenie zo zaistenia pretože účel pominul resp. potreba jeho prezaistenia na iný účel ku dňu rozhodovania správneho súdu nie je daná. Žalobca v správnej žalobe neprispel žiadnymi námietkami, ktoré by založili aspoň pochybnosť súdu, že jeho žiadosť o udelenie azylu nebola podaná účelovo v snahe vyhnúť sa výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Na základe vyššie uvedeného správny súd podľa § 229 SSP správnu žalobu pre jej nedôvodnosť zamietol.

39. O trovách konania správny súd rozhodol postupom podľa § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi podľa § 167 ods. 1 SSP (a contrario) ich náhradu nepriznal z dôvodu neúspechu v konaní a žalovanému podľa § 168 SSP nárok na náhradu trov konania zo zákona nevyplýva a o náhradu trov konania ani nežiadal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote siedmich dní od jeho doručenia oprávnenému subjektu, a to na Správnom súde v Bratislave (§ 443 ods. 2 SSP).

Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP).

Rozsudok správneho súdu o správnej žalobe vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty siedmich dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu správneho súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia [§ 446 ods. 2 písm. d) SSP].

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti vo veciach zaistenia nemusí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 2 písm. b) SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa nemusia byť spísané advokátom.